

Uči.me: „Jedna slika - hiljadu riječi“

Znaš li otkud ljudima vuna?

Zaintrigirala nas je vijest o uvođenju digitalnih udžbenika u osnovne škole, te smo se detaljnije raspitali o konkretnom projektu. Iz objava na Internetu, saznali smo da je završena prva faza projekta, koja obuhvata izradu digitalnih udžbenika za učenike prvog razreda osnovne škole. Zanimalo nas je kako je tekao rad na projektu, šta je konkretno do sada urađeno, kakvi su dalji planovi kao i da li postoje i koji su eventualni izazovi.

Projekat „Uči.me“ je realizovalo Ministarstvo prosvjete u saradnji sa National Geographic a uz podršku kompanije M-tel, koja je na prošlogodišnjem DigitalOn-u od strane Asocijacije menadžera u Grnoj Gori dobila titulu Digitalnog lidera. Kako bismo se informisali iz prve ruke, razgovarali smo sa g-đom Milicom Raičević, pomoćnicom za marketing i razvoj servisa u M-telu, g-đom Marinom Matijević, načelnicom odjeljenja za ICT Minisatrstva prosvjete i g-dinom Sašom Bakračem, učiteljem i koordinatorom obuke za zaposlene u osnovnoj školi na projekatu uvođenja digitalnih knjiga.

Zamolili smo g-đu Milicu Raičević da nam pojasni osnovne detalje u vezi sa načinom pristupa ovim multimedijalnim udžbenicima i približi nam način na koji pripremljeni materijal čini učenje zanimljivijim:

Pogledaj 3D model jelena i opiši ga.

Razumjeli smo da je rješenje „Uči.me“ primarno namijenjeno učenicima prvog razreda osnovnih škola i njihovim učiteljicama i učiteljima. Na koji način prvaci, odnosno njihovi roditelji i staratelji, ali i učiteljice i učitelji mogu dobiti pristup do ove aplikacije?

„Drago mi je što ste primijetili napore koje naša kompanija kontinuirano ulaže u oblast obrazovanja, već duži niz godina. Korona kriza je nametnula jednu potpuno novu realnost, a čini mi se da su upravo školarci najviše pogođeni promjenama. Prije svega, ovo je trenutak kada đaci ulaze u jedno potpuno novo poglavlje, a za prvake je škola i njihovo mjesto u njoj početak potpuno novog svijeta. Prepoznali smo važnost projekta i podržali Ministarstvo prosvjete, kako bismo prvcima pomogli u tim prvim školskim koracima a istovremeno roditeljima i starateljima olakšali već komplikovanu situaciju.

Aplikacija je primarno namijenjena učenicima prvog razreda osnovnih škola i njihovim učiteljima. Pored njih, korišćenje aplikacije je namijenjeno roditeljima i starateljima, kako bi bili u prilici da prate rad i napredak svog djeteta.

Kako bi dodatno podržala čitav ovaj proces, kompanija Mtel je obezbijedila besplatne kodove za pristup digitalnim udžbenicima za prvake i njihove roditelje i staratelje, kao i za učitelje. Posebno me raduje što su naši učitelji, u saradnji sa požrtvovanim timom, prošli obuku za korišćenje digitalnih udžbenika. Tom prilikom su dobili besplatne kodove za njihovo korišćenje.

Da malo pojasnimo kako će sve to da funkcioniše u praksi: korišćenje same aplikacije je vrlo jednostavno, a registracija je neophodna samo prilikom prvog korišćenja. Vodili smo se savremenim trendovima koje tehnologije približavaju korisnicima na krajnje jednostavan način - uz svega par koraka mališani mogu krstariti bazom znanja. Nakon upisa ličnih podataka i email adrese na sajtu uci.me, neophodno je unijeti isti broj telefona koji je upisan i prilikom elektronske prijave djeteta u prvi razred, a sistem će na taj broj telefona poslati sve neophodne informacije za dalje korake.”

M-tel je projekat podržao investiranjem preko 250.000 eura, ali je pored toga obezbijedio i dodatne pogodnosti, poput besplatnog internet pristupa do „Uči.me“ rješenja za sve roditelje i staratelje đaka prvaka. Možete li nam opisati o čemu se tačno radi i kako zainteresovani mogu iskoristiti ove pogodnosti?

„I pored toga što je finansijska podrška preduslov za ostvarenje dobrih ideja, nijedan projekat se ne završava samo donacijom, makar ne za nas u Mtel-u. Obezbijedili smo besplatan internet za pristup platformi uci.me za sve roditelje i staratelje učenika prvog razreda, kako bi apsolutno svi prvaci u Crnoj Gori imali pristup znanju i kako bi mogli nesmetano da koriste digitalne udžbenike. Kompanija Mtel je za njih obezbijedila besplatne prepaid kartice, na kojima će biti dodijeljeni kodovi za otključavanje udžbenika, kao i besplatan neograničen Internet za korišćenje sadržaja putem web stranice i aplikacije uci.me.”

Da li je moguće da „Uči.me“ digitalne udžbenike koriste djeca koja nisu đaci prvaci i na koji način?

„Znanje nema granica, a ni radoznalost. Kroz svoju profesionalnu karijeru sam naučila da svi mi želimo da usvojamo nova znanja kao i da negujemo dječji pogled na svijet koji nas sve čini plemenitijim i otvorenijim za drugačiju perspektivu od one koju imaju odrasli. Prilikom implemetacije ovog rješenja vidjeli smo da je sadržaj veoma interesantan i da na zanimljiv način prikazuje svijet oko nas. Zbog toga smo sa našim partnerima odlučili da omogućimo pristup i radoznalim mališanima drugog uzrasta i njihovim roditeljima i starateljima. Tako da svi koji to žele mogu kupiti kod za otključavanje digitalnih udžbenika putem web shopa mtela, na adresi www.mtel.me.”

I vi ste roditelj. Sigurno postoje djeca koja su imala mogućnost da već sada zavire u digitalne udžbenike. Možete li sa nama podijeliti utiske u vezi sa reakcijom djece na multimedijalni sadržaj koji prati školsko gradivo?

„Svi mi, a posebno djeca volimo čokoladu. Video od par minuta koji je prikazao način dobijanja čokolade od ploda sa drveta kakaovac, preko sušenja i dalje obrade do pravljenja omiljenog slatkiša, s pažnjom je posmatrala cijela naša porodica.

Mogli smo da „zavirimo“ u priču od čega se sastoji tlo ili da otkrijemo šta se sve nalazi u morskim dubinama.

Posebna zanimljivost, vezano za godišnja doba koja se obrađuju kao dio gradiva, jeste prikaz iste šume uporedno kroz sva 4 doba.

Osmijeh djeteta ali i ostalih ukućana dok su prolazili kroz ove sadržaje je neprocjenjiv. U svakom slučaju, sada svi znamo kako nastaje čokolada.”

Mnogi roditelji čija su djeca u starijim razredima pitaju se da li se razmišlja o tome da se ovakvi udžbenici pripreme i za starije razrede? Možete li nam nešto više reći o daljim planovima na ovu temu?

„Ovo su veoma zahtjevni projekti - kako iz perspektive logistike tako i finansija. Moram da na neki način zloupotrijebim ovaj prostor i pohvalim kompletan tim koji je radio na digitalizaciji udžbenika sa strane izdavačke kuće Klett i Zavoda za udžbenike, kao i Zavoda za školstvo i Ministarstva prosvjete, koji su u svom domenu maksimalno podržali projekat.

Svakako imamo u planu nastavak razvoja ovog projekta i za druge razrede i o tome ćemo blagovremeno komunicirati sa svim učesnicima u ovom projektu, roditeljima, starateljima, učiteljima i predstavnicima Ministarstva prosvjete, jer samo kao uspješan i složan tim možemo da idemo naprijed.”

Upoznaj Herceg Novi.

Zamolili smo i g-đu Marinu Matijević, načelnicu odjeljenja za ICT Ministarstva prosvjete da nam ispriča kako je tekla sama realizacija projekta, kako se odvijala saradnja i komunikacija na projektu i da li je nastavni kadar spreman za primjenu rezultata ovog projekta:

Projekat je realizovan u veoma kratkom roku, tokom sezone godišnjih odmora. Možete li nam reći ko je sve bio uključen u projekat, sa kojim izazovima ste se suočavali i kako ste uspjeli realizovati projekat u tako kratkom roku ?

„Projekat jeste realizovan u kratkom roku. Zbog značajnog uključenja Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva, uspjeli smo realizovat projekat na vrijeme. Njihovi resursi i iskustvo su dosta doprinijeli kreiranju digitalnih sadržaja i uštedili veliko vrijeme izdavačkoj kući Klett koja je bila zadužena za njihovu izradu. Osim toga, u projekat je uključen i Zavod za školstvo u čijoj nadležnosti je obuka nastavnika. Izradu digitalnih sadržaja finansijski je podržala kompanija Mtel. Otežavajuća okolnost je bila epidemiološka situacija, zbog koje se morao promijeniti koncept obuke nastavnika.”

S obzirom na to da će u velikoj mjeri intenzitet u kojem će se koristiti digitalni udžbenici zavisiti i od učiteljica i učitelja, možete li nam reći da li su oni spremni i da li su svi završili odgovarajuću obuku? Koji broj nastavnog kadra je obučen i kako je tekla obuka?

„Obuka se realizovala online, zbog trenutne epidemiološke situacije. Obuku su pohađali nastavnici razredne nastave koji će tokom školske 2020/2021 godine voditi prvi razred, kao i ICT koordinatori u školama. ICT koordinatori će pružiti tehničku podršku nastavnicima razredne nastave. Osim toga, koordinator obuke, a ujedno i lice koje će nuditi dodatnu podršku nastavnicima tokom trajanja projekta je takođe nastavnik razredne nastave.”

Kako u našim školama postoje i ICT koordinatori, koju ulogu oni imaju u korišćenju digitalnih udžbenika u školama?

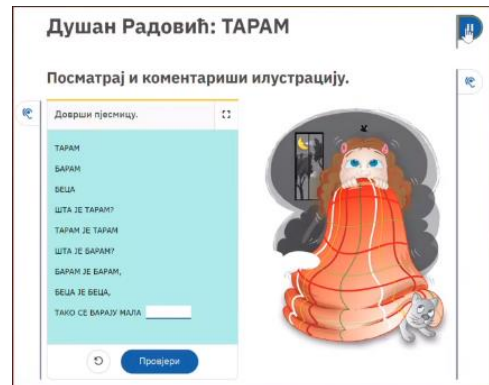
„Imajući u vidu da svaki zaposleni u školi nema isti nivo znanja kada je korišćenje tehnologije u pitanju, odlučeno je da ICT koordinator pruži tehničku podršku nastavnicima na terenu. Podrška se u većem dijelu odnosi na priključivanje potrebne opreme za realizaciju nastave, konektovanje na internet, podešavanje računara itd.”

Kako smo razumjeli, učitelji bi đacima prvacima prezentovali sadržaj na pametnim tablama, ili sličnim uređajima a za korišćenje samog rješenja im je potreban internet. Da li su škole spremne za korišćenje digitalnih udžbenika i u kom procentu?

„Sve matične ustanove, u kojima nastavu pohađa 95% učenika, imaju internet konekciju. Tokom prethodnih mjeseci se radilo na obezbjeđivanju internet konekcije u određenom broju područnih ustanova za koje postoje tehničke mogućnosti, a koje ujedno imaju i najviše učenika, a radilo se i na povećanju brzine internet konekcije u određenim matičnim ustanovama. Osim toga, radi se na instalaciji kompletne lokalne mreže u svim školskim objektima osnovnih škola kako bi obezbijedili internet signal u svakoj učionici.”

Zanimali su nas i utisci učiteljica i učitelja. Upravo iz tog razloga, zamolili smo Sašu Bakrača, učitelja i koordinatora obuke za zaposlene u osnovnoj školi na projektu uvođenja digitalnih knjiga, da nam kaže da li smatra da će im digitalni udžbenici olakšati nastavu, da li je nastavni kadar spreman za njihovo korišćenje, i kako je ono zamišljeno:

Na organizovanoj obuci ste imali priliku da se detaljno upoznate sa pripremljenim materijalom. Kako ocjenjujete digitalne udžbenike i da li smatrate da će Vam njihovo korišćenje olakšati rad i oplemeniti ga na pravi način, a učenicima pobuditi znatiželju i motivisati ih da sa većim elanom stiču nova znanja?

„Digitalni udžbenici će učenicima biti sigurno interesantni za rad na času. Iz iskustva znam kako reaguju kada se na času koriste pametne table, smart TV i prikazuju sadržaji putem istih. Upotreba tehnologije koja je njima svojstvena sigurno će sam nastavni proces učiniti zanimljivijim i kod đaka stvoriti dodatnu motivaciju u radu. Upotreba ovih udžbenika na časovima doprinijeće očiglednosti sadržaja koji se izučavaju.

Mišljenja sam da nastavnicima neće biti teško koristiti digitalne udžbenike u nastavi, oni su dopuna štampanim izdanjima, kao takvi doprinijeće očiglednosti u nastavi. Upotreba tih udžbenika zavisiće od uređaja na kojima će se ti sadržaji reprodukovati, ali prema najavama iz Ministarstva prosvjete da će učionice prvaka biti opremljene potrebnom tehnologijom, optimističan sam oko cijele priče.”

Upoznati smo sa planom da ovi digitalni udžbenici budu dopuna papirnim udžbenicima? Da li su oni u potpunosti prilagođeni gradivu za prvi razred osnove škole i da li su pripremljeni digitalni udžbenici za sve predmete koji se izučavaju u prvom razredu osnovne škole?

„Digitalni udžbenici su digitalna verzija štampanih izdanja, pa kao takvi moraju biti prilagođeni gradivu za prvi razred po automatizmu. Oni jesu dopuna štampanim izdanjima, a ne njihova zamjena. Svi predmeti, osim engleskog jezika, su digitalizovani i obogaćeni dodatnim multimedijalnim sadržajima, kvizovima, panoramskim fotografijama predjela Crne Gore i sl.”

Na koji način planirate koristiti digitalne udžbenike u nastavi?

„Ideja je koristiti digitalne udžbenike u kombinaciji sa štampanim verzijama. Određene zadatke, probleme u određenim oblastima objasniti koristeći video zapise, demonstrirati postupak rada na očigledan način, a onda pratiti samostalan rad učenika u štampanim udžbenicima. Do sada je najveći problem, makar meni, bio tražiti kvalitetne sadržaje, a da su pritom prevedeni na naš jezik. Ovako kod tog dijela ne moram brinuti.”

S obzirom na to da će u velikoj mjeri intenzitet u kojem će se koristiti digitalni udžbenici zavisiti i od učiteljica i učitelja, možete li nam reći da li su oni spremni odnosno da li su svi završili odgovarajuću obuku? Koji broj nastavnog kadra je obučen i kako je tekla obuka?

„Zbog epidemiološke situacije obuka je organizovana online. Obuku je prošlo oko 700 nastavnika u prvom razredu i ICT koordinatora. Svi oni koji su učestvovali u obuci pratili su sadržaje koji će zaposlenima pomoći u radu sa digitalnim tehnologijama. Kroz obuku su predstavljene osnovne karakteristike uređaja koji se najčešće koriste u učionicama (lap top i desktop računari, projektori i sl.) kao i načine umrežavanja svih uređaja (prvi dio obuke). Dok su polaznici obuke mogli da vide i kako funkcionišu digitalni udžbenici i koje su njihove značajne karakteristike (drugi dio obuke).

Prema evaluacionom upitniku na kraju obuke, koji je bio anonimn, pokazalo se da su u velikom broju nastavnici zadovoljni obukom i cijelim projektom. Učitelji su svjesni da je projekat iskorak u pravom smjeru. Onoga momenta kada se postavi dobar temelj i čvrsto, argumentovano uporište, kasnije je lako nadograđivati i usavršavati suštinu. Upravo su to i učitelji prepoznali. Danas imamo digitalne udžbenike za prvi razred, šta sutra donosi? Tu je već lepeza mogućnosti. Novi štampani udžbenici i njihove digitalizovane verzije, nove nastavne tehnologije, primjena programskih jezika od nižih razreda osnovne škole... Mogućnosti su neograničene...”

Истражујем своју околину 1

Чигра слова и гласова 1

Како то може 1

Ликовна култура 1

У свијету математике 1

Чаролија музике 1

I ovaj naš intervju završili bi u ovom optimističnom tonu. Drago nam je da je projekat „Uči.me“, odnosno njegova prava faza uspješno privedena kraju, a digitalni udžbenici već na raspolaganju đacima prvacima. Prema riječima naših sagovornika, digitalni sadržaji su prilagođeni za korišćenje na svim uređajima i ekranima svih veličina, od mobilnih telefona i računara do televizora i interaktivne table, a dostupni u i online i u oflajn režimu, bilo gdje da ste: u školi, na putovanju ili kod kuće. Sagovornici su pojasnili i da je korisnicima digitalnih udžbenika omogućena provjera znanja kroz brojne interaktivne zadatke i kvizove koji su im na raspolaganju, da učenici mogu označavati djelove teksta koji su im posebno važni, a oni koji umiju da pišu mogu unositi svoje tekstove, odnosno komentare ili podsjetnike, kao i da u svakom trenutku imaju uvid o tome koji dio gradiva su prošli, šta ih još očekuje i koliko su uspješno obradili gradivo, na način što sakupljaju zvjezdice po programskim cjelinama. Takođe, navodi se da su, sa druge strane, nastavnicima omogućeni alati za praćenje napretka razreda i potreba svakog učenika pojedinačno, što bi im, očekuje se, trebalo omogućiti prepoznavanje gradiva koje predstavlja veći izazov za đake u procesu učenja i na koje je potrebno posebno obratiti pažnju, kao i ukazivati na najoptimalniji tempo nastavnog rada sa odjeljenjem.

Naravno, najvažniji sud o uspješnosti projekta će dati đaci, njihovi roditelji i staratelji! Nadamo se da će multimedijalni sadržaj „Uči.me“ digitalnih udžbenika podstaći učenice i učenike da oplemene i razviju nova, korisna znanja, koja će im trajno ostati u sjećanju i ojačati ih na njihovom putu kroz život. Đacima prvacima, ali i svim školarcima želimo srećan polazak u školu, dobro zdravlje, zabavno druženje i uspješno učenje!

Odbor za digitalnu transformaciju AMM-a